

Een beetje melancholisch



November. Alleen het woord al. Als ik het met aandacht proef, word ik onweerstaanbaar aangeraakt door melancholie. Niet heftig of opdringerig; meer als een tikje op mijn schouder, een lichte aarzeling in doen en denken, een nauwelijks hoorbare zucht. November ademt vergankelijkheid. De nadagen van de herfst staan in het teken van afscheid nemen, noden tot inkeer en bezinning.

Soms zijn de ochtenden grijs en nevelig. Het landschap is verstild, lijkt in zichzelf gekeerd, beneveld door nachtelijke dauw. Vanuit hoge bomen vallen geruisloze dikke druppels, om beneden in de aarde op te gaan, ieder met zijn eigen toon. Soms een doffe tik dichtbij, meestal ver weg als een zacht geruis. De druppels verklanken de herfst, een rustig, afwisselend achtergrondritme, dat versnelt en heftig wordt als een windvlaag de boomkruinen beroert. Afgedankte bladeren dwarrelen omlaag, sommige heen en weer gewiegd door de ijle lucht, andere dansend tussen de takken door. Morgen worden ze wellicht hardhandig van de bomen gerukt door vlagen westenwind. Ooit waren die bladeren fris en groen, blijde dragers van leven, groei en bloei. Nu knisperen ze bruin en dor onder de voet, bereid om op te gaan in de anonimiteit van humus en grond. De zomer lijkt alweer zo lang geleden, de lente een verloren droom.

Bundels gele paddenstoelen ontspruiten als bizarre boeketten aan het vermolmde hout. Ze verspreiden een subtiele geur van afbraak en bederf, van vochtige, in zich zelf gekeerde aarde. Het zijn welkome lichtpuntjes in het bos, dat duister is in deze korte dagen van weifelend licht. In de late zonnestralen zit een afgevlagen, gehavende atalanta te kleumen op een paar rotte appels in de boomgaard voordat de kou definitief invalt en het jolige leven met zich meeneemt. Van verre klinkt omfloerst hoorngeschal. Hoog over het dromerige avondland trekt een formatie kraanvogels, herauten die de komst van de winter aankondigen.

Het is de tijd van het grote, onbestemde verlangen. Verlangen om mee te vliegen met de wilde ganzen op hun tocht naar het zuiden, naar onbekende verten, het avontuur tegemoet. Verlangen om te verdwalen in eindeloze bossen waar kleurige bomen zich opmaken om terug te keren tot hun essentie: naakte, stoere silhouetten vol verborgen leven. De kronkelige paden leiden er naar verborgen schoonheid en, misschien, naar onontdekte geheimen. Ergens leeft het vermoeden van plotseling inzicht, de hoop op een wonder. Om de volgende bocht in het eindeloze pad kan het antwoord liggen op vragen die niet eens werden gesteld.

November nodigt uit om te mijmeren over voorbije dagen en jaren. De vergulde bladeren van de beuken reflecteren het lage zonlicht, roepen nog één keer herinneringen op aan de voorbije zomer toen de hitte overweldigend was en de strakblauwe lucht ongenaakbaar. Avond aan avond zaten we buiten in de lome lucht, een glas wijn binnen handbereik. Er komen vast nieuwe zomers maar die zullen nooit hetzelfde zijn. De lucht zal anders ruiken, de wijn zal anders smaken. Onze gedachten en gevoelens zullen nieuw zijn, vers als het hier en nu. Even maar.

Want alles is vergankelijk.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Zens 9 nr 11. 2006.